

Årsrapport 2017

Innhold

Forord	4
Om Brakar	6
Miljø og mobilitet	10
Nøkkeltall	12
Reiser i 2017	13
Salg og omsetning	14
Bedre busstilbud	18
Skoleskyss	22
Bedre tjenester til våre kunder	26
Kundetilfredshet	28
Markedstiltak 2017	29
Regnskap	32
Årsberetning	34

Ovenfor kundene må
kollektivtilbudet fremstå
som sømløst og intuitivt.

Enkelhet for kunden er Brakars ledestjerne, og legges til grunn for alle valg vi tar. Skal vi oppfylle Buskeruds ambisiøse mål om vekst i kollektivtrafikken må vi tiltrekke oss nye kunder. Da må kollektivtilbudet være bygd opp så enkelt som mulig, med lavest mulig barriere mot å ta det i bruk. Da gjør vi det også enklere for kunden å velge å reise grønt.

Stor vekst og økt miljøfokus i 2017

I 2017 hadde kollektivtrafikken i Buskerud 15 millioner reiser med tog, buss og båt. Brakar har en rekordhøy vekst i antall påstigende på buss. Veksten i fylket var på 3,8 prosent som tilsvarer 435 000 nye reiser.

Brakar skal, basert på Buskerud fylkeskommunes ambisjon, ta veksten i etter-spørselen etter persontransport i byer og tettsteder med kollektivtransport, sykkel og gange. Det er derfor gledelig at kollektivtransporten vokser i Drammen, Kongsberg by og på Hønefoss.

Drammen alene hadde en vekst på utrolige 295 000 reiser, og en vekst på hele 6,6 prosent. Linje 3 Kastanjesletta – Fjell i Drammen er den travleste linjen i fylket, og hadde i 2017 for første gang over to millioner påstigninger. Det utgjør så mye som 17 prosent av alle Brakars reiser.

Skal Brakar nå nullvekstmålet hvor sykkel, gange og kollektiv skal ta veksten i etter-spørselen etter persontransporter må årets vekst gjenskapes hvert år fram til 2030.

En bypakke som finansierer økt satsing på kollektivtransport er nødvendig, men ikke tilstrekkelig forutsetning for å nå et slikt mål. I tillegg til finansiering av et økt tilbud må Brakar utvikle tilbudet slik at flere av kundene blir fornøyd med reisen og tilby nye tjenester som omfatter hele reisekjeden. Brakar må utforske nye teknologiske løsninger knyttet til selvkjørende busser og bildeling som kan bidra til å redusere bruken av personbil. Ambisjonen må være å integrere ulike transporttilbud i ett og samme grensesnitt mot kunden, og gi informasjon om bysykkel, buss eller drosjetilbudet på en enkel og oversiktlig måte.

Det å få elektrisk framdrift for bussene i byområdene en viktig utfordring de neste årene. Elektriske busser gir fordeler med redusert støy, ingen lokale utslipp og gode klimaeffekter. Utfordringene er å finne gode bærekraftige løsninger for regional- og distrikttransporten. Denne

trafikken kan trolig ikke løses uten bruk av forbrenningsmotor i de neste kontraktsperiodene dersom tilbudet skal baseres på tradisjonelle busser. Det haster med å finne en nasjonal strategi for bruk av biodrivstoff som er bærekraftig over tid.

Byplanleggingen må sikre bussens framkommelighet slik at busskunden ikke må stå i bilkø. En parkeringspolitikk som bidrar til å styrke kollektivtrafikken ved at det ikke er for god tilgang til billig, og for noen grupper gratis, parkering må på plass. Å gjennomføre slike tiltak vil gi større økt effekt av bypakken og gi flere kollektivreiser.

Brakar må arbeide videre med å tilby sømløse reiser for kundene. Et viktig skritt har vært arbeidet med en ny mobilapp som gjør at du kan kjøpe en reise i Oslo og Akershus på Brakars app. I arbeidet med å bygge den nye regionen er det et mål å få til sømløse reiser på tvers av dagens fylkesgrenser og på tvers av selskapsgrenser og transportmidler. Kundene har ikke aksept for vi ikke klarer å løse disse utfordringene.

Skoleskyssen dominerer i distriktene. Mange steder utgjør åpne skolebusslinjer det eneste kollektivtilbudet, fordi det ikke finnes marked som forsvaret at det gis tilbud på andre tidspunkter enn ved skolestart/-slutt. Vi skal videreutvikle busstilbudet med smartere bestillings-tilbud og med morgendagens teknologi kan trolig mer av rutetilbudet i distriktene gjøres anropsbasert, dvs. kjøres kun når det foreligger bestillinger. Dette reduserer kostnadene, eventuelt at antall tilbudte avganger kan økes, innenfor samme kostnadsramme.

Digitaliseringen og regionreformen stiller store krav til utviklingen av Brakar. I denne utviklingen må Brakar holde fokus på den viktigste oppgaven vår. Det er å tilby driftssikker mobilitet slik at kundene kommer seg til skole, arbeid eller fritidsaktivitet med minst mulig avvik tilbudet. Skal vi lykkes må vi levere et produkt som kundene kan stole på.

Våre verdier

Åpenhet
Pålitelighet
Kvalitet
Skaperglede

Skal Brakar nå nullvekstmålet
hvor sykkel, gange og kollektiv
skal ta veksten i etterspørselen
etter persontransportreiser
må årets vekst gjenskapes hvert år
fram til 2030.

Om Brakar

Brakar er Buskerud fylkeskommunes kompetanseorgan for kollektivtransport.

Selskapet ble formelt stiftet 26. oktober 2009 og kom i ordinær drift 1. juli 2010.

Selskapet har ansvar for utvikling, drift og samordning av kollektiv persontransport og skoleskyss. Selskapet skal gi informasjon til befolkningen om tilbudet og yte tjenester relatert til dette.

Brakar skal effektivisere og utvikle kollektivtrafikken i Buskerud. En viktig målsetting for selskapet er å øke antall kollektivreiser. Selskapet utfører primært ikke selv rutetrafikk, men kjøper tjenester fra eksterne transportører.

Inntil sommeren 2013 ble Brakar eid av Buskerud fylkeskommune og 18 kommuner i fylket. Fra generalforsamlingen 04.06.2013 eier Buskerud fylkeskommune 100% av aksjene etter å ha kjøpt ut øvrige aksjonærer. Forretningskontoret ligger i Drammen.

Selskapets styre

Ved utgangen av 2017 består styret av:
Ragnar Thor Grundtvig Søegaard (Styreleder)
Gerd Barth Thorsby (Nestleder)
Tore Kåss
Jan Syrstad
Lena Marie Reitan

Åsmund Åsly er de ansattes observatør i styret. Det er i 2017 avholdt ni styremøter.

Ansatte

Per 31.12.2017 er det 32 ansatte i selskapet, dette tilsvarer 28 årsverk. 11 Menn og 21 kvinner.

Trafikkutviklingsavdelingen utgjør 10 ansatte, salg- og markedsavdelingen inkluderer også kundesenteret og teller 13 ansatte. Økonomi-, administrasjons- og IKT-avdelingen utgjør 9 ansatte.

Brakars ledergruppe

Terje Sundfjord,
administrerende direktør
Anne Gamborg,
leder trafikkutvikling
Kjersti D. Nordgård,
leder salg- og marked
Stig Anisdahl Kristiansen,
leder økonomi, administrasjon og IKT.
Åsmund Åsly har fungert som leder for trafikkutviklingsavdelingen i 2017.

Helse, miljø og sikkerhet

Sykefraværet i selskapet utgjorde i 2017 7,9 %. Det er gjennomført oppfriskningskurs i førstehjelp for ansatte i 2017.

Samarbeid

Brakars ansatte deltar i en rekke nasjonale og regionale fora for samarbeid og utvikling av kollektivtransporten.

- Buskerudbysamarbeidet
 - Fagrådet
 - Arbeidsgruppe for informasjon, kommunikasjon og medvirkning
- Østlandssamarbeidet
- Kollektivtrafikkforeningen
 - Markedskomite og markedsforum for salg, billetter og markedsføring
 - Storbyforum
 - Økonomiforum
 - Skoleskyssforum
 - Kontraktsforum
- Brukerforum ruteplanlegging

Sjåførmøter

Brakar ønsker innspill og råd fra sjåførene som daglig føler på utfordringene i trafikken. Administrasjonen gjennomfører derfor sjåførmøter med alle kontraktsområder med jevne mellomrom. I 2017 har Brakar avviklet sjåførmøter i Hallingdal og Hemsedal.

ORGANISASJONSKART

Styreleder
Ragnar Søegaard

Adm.direktør
Terje Sundfjord

Trafikkutvikling
Anne Gamborg
Åsmund Åsly

**Økonomi-, administrasjon
og IKT**
Stig A. Kristiansen

Salg-/marked
Kjersti D. Nordgård

Ørjan Skare
Åse Røine
Randi Fosso
May Britt Andersen
John Rostad
Katrine Heumrønningen
Mona Lindstad
Johan Sigander

Jarle Ekelund
Trine Høvik
Keth Hansen
Vera Moen
Jørn-Thomas Kristiansen
Philip Gustavsen
Kjell Johannesen

Gunn-Kristin Kittilsen
Kjetil Kleveland
Siv Anita Sletten

Kundesenter
Marianne B. Andersen
Hanne Pettersen
Gro Steinnes
Lena Zimmermann
Nina Kihle
Iren Stryse
Mariama Sarr
Mari Pettersen
Anne Gunn Bekkevold

MILJØ

**Grønt
valg**

«Mange bekker små...» heter det i ordtaket. Selv om Kollektivtransporten i Buskerud står for en liten andel av klimagassutslippene totalt sett, kan vi likevel ha stor betydning for det lokale miljøet. Brakar skal gjøre sin del av jobben og finne gode, bærekraftige transportløsninger i tråd med de mål politikerne i Buskerud har satt.

Brakar må utforske nye teknologiske løsninger knyttet selvkjørende busser og bildeling som kan bidra til å redusere bruken av personbil.

Miljø og mobilitet

I 2017 startet Brakar for alvor arbeidet med å omstille bussparken til drift på ren energi fra norsk vannkraft. De første elektriske bussene skal betjene strekningen Drammen - Mjøndalen. Selvkjørende busser skal også gjøre kollektivtransporten mer bærekraftig, og bidra til å fase ut forurensende og plasskrevende personbiler.

Elektrisk buss Drammen - Mjøndalen

Brakar inngikk avtale med nederlandske Ebusco om kjøp av elektriske busser, og kjøp av ladeinfrastruktur med Siemens høsten 2016. Prosjektet startet opp vinteren 2017 med deltakelse fra Nettbuss. Ladestasjonene ble ferdig installert og testet i henhold til planen i oktober samme år. Busser skulle leveres 1. oktober, men ved utgangen av året hadde Ebusco ennå ikke levert produksjonsplan. Basert på manglende kapasitet hos Ebusco har Brakar forberedt seg på å igangsette ny anskaffelse tidlig i 2018.

Grønn mobilitet i Kongsberg

Kollektivtilbudet i Kongsberg framstår som lite konkurransedyktig og har få reiser. På tre av fire busslinjer er det trolig for få som reiser til at gir en miljøgevinst. Brakar ønsker derfor å se på nye digitale løsninger for bestilling og deling av reiser, og igangsatte prosjektet «Grønn mobilitet i Kongsberg» høsten 2017. Ny kjøreteknologi kan brukes til å øke flatedekningen, flere tilbudte turer og mer individuelt tilpassede reiser.

Prosjektet skal danne et grunnlag for neste anbud på Kongsberg. Prosjektet skal se på:

- Om dagenes kollektivtilbud kan erstattes av tilrettelegging for selvkjørende busser (i en overgangsfase små busser/drosjer), elektriske sykler og bildeling.

- Målet er å tilby flere individuelle reiser med høyere flatedekning, høyere turtetthet og lengre driftsdøgn enn dagens busstilbud.
- Sentralt i tilbudsutviklingen skal det beskrives hvordan digitalisering og kjøretøytutviklingen kan gi økt mobilitet fram til 2032.
- Nytt tilbud skal baseres på null eller lavutslippsteknologi.

Selvkjørende buss i Kongsberg 2018

Kongsberg kommune har tatt initiativ til *Testarena Kongsberg* for autonome transportere. Ambisjonen er å bidra til bærekraftig byutvikling ved hjelp av teknologi. Konkrete løsninger og erfaringer som tas fram i *Testarena Kongsberg* skal bidra til atferdsendring fra individuell transport med privatbil til kollektive bærekraftige transportformer.

Dette skal skje med uttesting med elektriske selvkjørende minibusser på en eller flere strekninger i Kongsberg sentrum. Kongsberg er en kompakt by som er godt egnet for uttesting av slike løsninger. Den har et konsentrert sentrum med omkringliggende boligområder og kollektivknutepunktet med jernbanestasjon i bykjernen, og en sterk arbeidsplasskonsentrasjon med ca. 6 000 ansatte i Kongsberg Teknologipark drøye to kilometer fra kollektivknutepunktet. Teknologiparken har i dag mer

enn 4 000 parkeringsplasser til sine ansatte.

Det ønskes gjennomført uttesting med elektriske selvkjørende buss slik:

Alternativ a)

Mating til/fra Kongsberg knutepunkt/ jernbanestasjonen til/fra Kongsberg Teknologipark på en trase gjennom Kongsberg sentrum. Hensikt er å teste ut *first-last mile*-konseptet ved å koble arbeidsplasskonsentrasjonen Kongsberg Teknologipark sømløst til tog og kollektivknutepunktet med autonome elektriske minibusser.

Alternativ b)

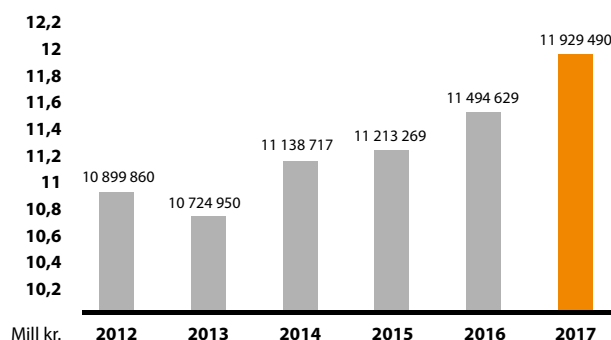
Mating til/fra Kongsberg knutepunkt og Kapermoen, busslinje 406. Dette vil koble boligområder i Kongsberg til kollektivknutepunktet. Linjen passerer blant annet Kongsberg sykehus.

Målet er at elektriske selvkjørende kjøretøy skal bidra til å møte lokale, nasjonale og globale utfordringer i forhold til introduksjon av denne typen kjøretøy. Selvkjørende busser er elektriske, og prosjektet ønsker bidra til å redusere privatbilismen og bidra til utfasing av fossildrevne kjøretøy.

Nøkkeltall

Antall reiser buss:	11,9 _{mill}
Antall reiser tog:	2,9 _{mill}
Reiser Buskerudbyen:	9,0 _{mill}
Omsetning:	686 _{mnok}
Billettinntekter:	188,4 _{mnok}
Tilskudd:	385 _{mnok}
Tilskudd per reise:	30,37 _{nok}
Kostnad per reise:	43,40 _{nok}
CO₂-ekv/personkm:	79 _{gram}

Utvikling i antall bussreiser 2012 - 2017

Reiser i 2017

I 2017 reiste folk i Buskerud mer med buss enn noensinne. Antall reiser økte med 435 000 til ca 11,9 millioner reiser. Det er en økning på 3,8 prosent fra 2016, og er historisk høy. Målet for 2017 satt i leveranseavtale med Buskerud fylkeskommune var én prosent. Til sammen ble det foretatt nesten 15 millioner kollektivreiser med buss og tog.

Stor vekst i byområdene

I tråd med mål for vekst i Kollektivtransportplanen for Buskerud vokser antall reiser mest i byområdene. Veksten er størst i nedre deler av Buskerud, og spesielt i området rundt Drammen.

Buskerudbyen har 400 000 flere reiser. Det er en vekst på seks prosent. Brakar har ikke gjort noen endringer i tilbudet i Drammen i 2017, men antar at styrkingen av linje 3 Kastanjesletta – Fjell, linje 51 Drammen – Mjøndalen og linje 71 Drammen – Asker med midler fra Buskerudbyen og fylkes kommunen i 2016, har gitt en positiv virkning også i 2017.

Fra Eiker-kommunene mot Drammen gjorde Brakar endringer høsten 2017 som ga kundene et mer ryddig busstilbud med god frekvens mot Drammen i rushtid.

I løpet av 2017 har Brakar også jobbet mye med busstilbudet i Ringerike og Hole for å justere og utnytte rutekilometerne optimalt. Det er satset mer

på bylinjene i Hønefoss, og i 2017 fikk vi derfor endelig snudd den langvarige negative utviklingen på Ringerike.

Den negative utviklingen i Hallingdal og Røyken/Hurum i 2017 skyldes at til dels store grupper med behov for norskopplæring ikke lenger reiser i disse områdene. Ser vi på den viktigste linjen i Røyken/Hurum, linje 81 Drammen – Sætre, ser vi isolert sett en god vekst på fire prosent.

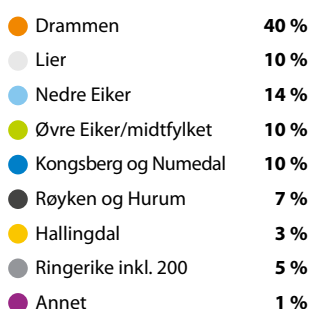
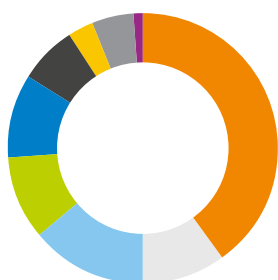
I Kongsberg/midtfylket er det også byområdet som vokser. Bylinjene i Kongsberg har 5,7 prosent flere reiser i 2017 enn i 2016. Den største veksten finner vi på linje 410 Kongsberg knutepunkt – Skollenborg.

Den store veksten i byområdene er i tråd med målene som er satt i Kollektivtransportplanen for Buskerud.

Reiser med tog i Buskerud

Tall fra NSB viser at det er foretatt 112 000 flere togreiser internt i Buskerud i 2016 enn i 2017. Det utgjør en vekst på to prosent.

Andel bussreiser fordelt på område

Bussreiser fordelt på område

Område	2016	2017	Diff.	Diff %
Drammen	44 65 293	4 759 530	294 237	6,6
Lier	1 592 892	1 643 611	50 719	3,2
Nedre Eiker	1 145 945	1 233 832	87 887	7,7
Øvre Eiker/midtfylket	1 223 915	16 116	1,3	10
Kongsberg og Numedal	616 710	558	0,1	10
Røyken og Hurum	829 636	-6 561	-0,8	7
Hallingdal	395 548	358 817	-36 731	-9,3
Ringerike inkl. 200	1 172 576	25 747	2,2	5
Annet*	87 876	90 863	2 987	3,4
SUM	11 494 629	11 929 490	434 861	3,8

*Kategorien annet inneholder først og fremst reiser med gratistilbudet Brakar 9/14 for barnehager og grunnskole.

Salg og omsetning

Mobilen har for lengst erstattet lommeboken som viktigste «dings» for folk flest. Dette merker vi også i billettsalget. I 2017 økte salget på mobil til å utgjøre 33 prosent av den totale omsetningen. Salg utenfor buss var totalt ca 44 prosent. Brakar har også jobbet med å forbedre betalingstjenestene med ny app og nettbutikk som skal lanseres tidlig i 2018.

Pris og inntekt 2017

Billettinntekter i 2017 var ca 189 millioner kroner. Det er rundt 1,6 millioner kroner over budsjett.

Brakar økte ikke prisene i 2017, men innførte ombordtillegg på ti kroner ved kontantkjøp av voksen enkeltbillett om bord, og reduserte prisen på mobilbillett med to kroner, fra 37 til 35 kroner. Billetten Brakar 20/25, en periodebillett til fast lav pris for aldersgruppen 20 til 25, gikk ut av billettportføljen i mars, og ungdomsbilletten beholdt samme pris som før.

Salg utenfor buss

Brakar jobber for å flytte kontanter ut av bussen. Å redusere håndtering av

kontanter gir flere fordeler for både sjåfør og kunde. Dersom kunden kjøper billett utenfor bussen går det raskere å få kundene om bord, bussen kommer raskere fram og sjåførene slipper å kjøre rundt med store pengebeholdninger.

Salg utenfor buss utgjorde 44 prosent av omsetning i 2018. Målet for 2017 var 50 prosent omsetning utenfor buss. Dette utgjør en økning på åtte prosent fra 2016. Dette betyr at det i løpet av 2017 ble flyttet ca 15 millioner kroner ut av bussen. Det er i all hovedsak mobilsalg som står for det meste av økningen. Her har omsetningen økt fra 22 til 33 prosent. Billettutslagene har også økt to til tre prosent, mens nettbutikken holde seg stabil.

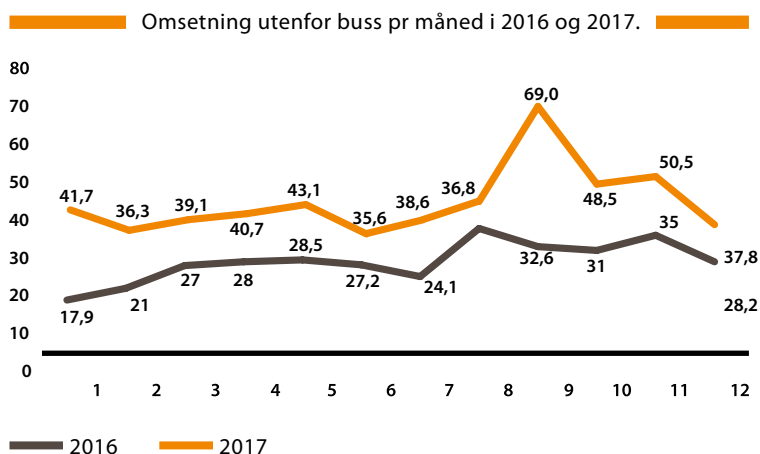
I september åpnet Brakar dørene bak for alle med mobilbillett. Dette ga god effekt for salg på mobil. Salg utenfor buss utgjorde 69 prosent av omsetningen i september. Dessverre var ikke effekten like god de siste månedene av 2017, og Brakar skal evaluere tiltaket tidlig i 2018.

Billettkontroll

Brakar har utført billettkontroll siden 2015, og disse blir gjennomført av Securitas. I løpet av 2017 ble noe over 12 000 kunder kontrollert om bord. Dette utgjør ca 0,1 prosent av kundene i 2017. Frem til høsten 2017 ble det kun gjennomført uniformerte kontroller. Senere på året ble det etter hvert gjennomført en større andel kontroller av kontrollører i sivil.

Kontrollene har resultert i 58 tilleggsgavgifter i 2017. Ved innføring av «Gå på bak» økte vi antallet kontroller på bybussene i Drammen. 46 av 58 avgifter i 2017 ble utstedt på disse linjene i november og desember.

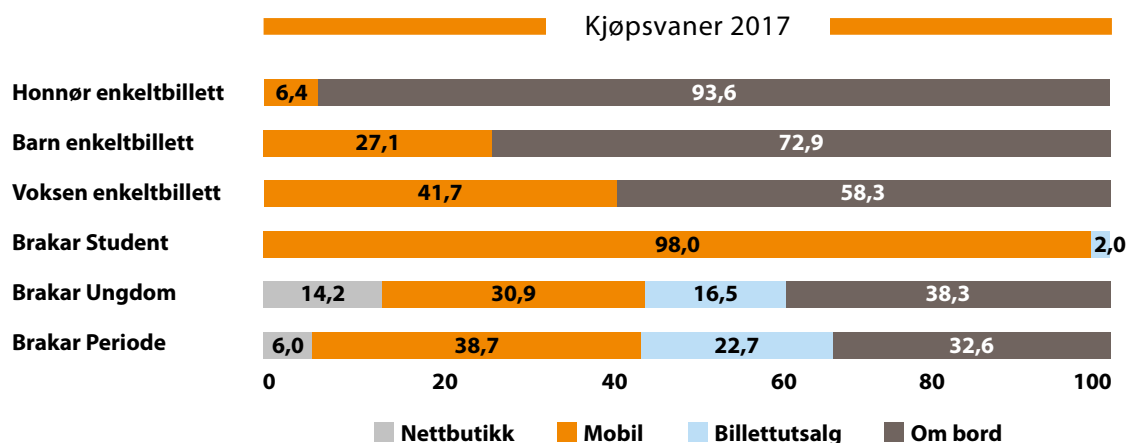
Brakar ønsker å gjennomføre billett-kontroll i hele fylket, men prioriterer å ha kontroll der hvor det er flest reisende. Kontrollene planlegges i samarbeid med operatørene og etter innspill fra sjåførene.

,

Dersom kunden kjøper billett utenfor bussen går det raskere å få kundene om bord, bussen kommer raskere fram og sjåførene slipper å kjøre rundt med store pengebeholdninger.

Salg fordelt på billetttype og salgskanal

KUNDE

**GRØNT
VALG**

Våre kunder tenker mer på miljøet enn befolkningen generelt. «Miljøvennlig» er en av grunnene de oppgir til å velger å reise kollektivt. Folk som går, sykler, tar buss og tog gir et viktig bidrag til samfunnet, særlig i byer med mye kø og kapasitetsproblemer på veiene.

Bedre busstilbud

Brakar skal utnytte kjørte kilometer optimalt for å flere til å reise kollektivt. Dette innebærer å satse i de områdene hvor det bor flest folk. Dette er også i tråd med målene i Kollektivtransportplanene for Buskerud. Forsinkelser i trafikken er hovedgrunnen til at folk er misfornøyd med busstilbudet. Fremkommelighet i trafikken er derfor kanskje vår største utfordring.

Raskere forbindelse Drammen - Hønefoss Linje 100, som er vårt raske busstilbud mellom Vikersund og Drammen, ble utvidet til Hønefoss. Dette har gitt reisende Hønefoss – Drammen noe over 20 minutter kortere reisetid og økt komfort i form av annen type buss.

Linje 101, som før kjørte Hønefoss – Drammen, kjører nå fra Vikersund til Drammen, via Hokksund og Mjøndalen. Dette gjelder alle hverdager, med unntak av en tidlig avgang og alle helgeavganger. Da vil linje 101 kjøre strekningen Vikersund – Hønefoss i stedet for linje 100.

Flere avganger Hokksund - Drammen

Linje 102 Hokksund - Drammen ble slått sammen med linje 101. Det ble ikke færre avganger Hokksund – Drammen, men færre linjer å forholde seg til for våre kunder.

Linje 52 Drammen – Mjøndalen ble forlenget til Hokksund på hverdager. Sammen med linje 101 har vi dermed bussavgang mellom Drammen og Hokksund hvert 15. minutt i rushtid. Dette har også gitt et bedre tilbud for alle som bor på Steinberg.

Flere avganger på lokale busslinjer i Ringerike

Linje 228 Haldenjordet – Hvervenmoen fikk avgang hvert 15. minutt i rushtid, samt ti nye avganger på lørdager.

Linje 223 Hønefoss – Klekken har fått halvtimesfrekvens i rush og ellers avganger hver time hele uka, inkludert lørdag og søndag.

Nytt busstilbud på Kongsberg når ny E134 åpner i 2019

Trafikkplan for Kongsberg skal utarbeides med sikte på hvordan vi best kan utnytte nye veier når nye E134 åpner i 2019. Kongsberg bru gjør det da mulig å opprette direktetilbud mellom Gamlegrendåsen og Teknologiparken. Utredningsarbeidet vil bli fulgt opp av utarbeidelse av Trafikkplan Kongsberg som vil danne grunnlag for endelige beslutninger om nytt rutetilbud fra 2019.

Trafikkplan for Røyken - Hurum

Trafikkplanen for Røyken – Hurum ble ferdig i november. Trafikkplanen viser at det er stor pendling ut av kommunene, spesielt nordover mot Asker, Bærum og Oslo, men også vestover mot Drammen og Lier. Mot Follo (gjennom Oslofjordtunnelen) er det meget lite pendling. Av de som ikke pendler ut av egen kommune har de fleste arbeidsplassen sin i samme delområde som de bor.

Trafikkplanen gjør kort rede for dagens rutetilbud innen og til/fra de to kommunene. Det er tilfredsstillende frekvens på de viktigste linjene som er Ruters linje 250 Sætre – Slemmestad – Oslo og Brakars linje 81 Sætre – Røyken – Drammen. Busstilbudet ellers i de to kommunene er preget av god flate-dekning, med varierende frekvens. Det presenteres tre skisser til rutetilbud. Alle de tre skissene prioriterer de tyngste reisestrømmene i retning Asker/Bærum/Oslo og Drammen/Lier, men i ulik grad. Alle alternativene følger Ruters målbilde om bussmating til Asker stasjon, fremfor direktebusser til Oslo.

Alternativ 2 ble vedtatt. Dette alternativet gir buss hvert 10. minutt i rush fra både Bødalen og Sætre via Slemmestad til Asker. Videre gir det buss hvert 10. minutt i rush fra Røyken til Drammen. I tillegg gir dette alternativet et visst mobilitetstilbud på strekningene med små reisestrømmer. Alternativ 2 innebærer også at båtlinja B20 Slemmestad – Vollen – Asker legges

Brakar Fleks

Område	Antall reiser	Kostnad	Kostnad pr reise
Kongsberg	590	118 446	201
Modum	78	25 009	321
Gol	406	182 500	450
Hurum	292	161 925	555
Totalt	1212	477 485	394

Brakar Fleks er et bestillingstilbud som inngår i den ordinære kollektivtransporten.

Utredningen viste at det er relativt store bussforsinkelser i Drammen og at det er flere strekninger som bør ha kollektivprioritering.

ned, men det forutsetter at det oppnås tilfredsstillende fremkommelighet for buss. Eventuell opprettholdelse av båtlinjen B20 krever en særskilt finansiering.

Trafikkplan for Ringerike

Brakar har startet opp utarbeidelse av Trafikkplan for Ringerike, som vil bli slutført høsten 2018. Utredningen skal gjennomgå det eksisterende rutetilbudet og foreslå alternative rutetilbud som gir tilfredsstillende løsninger for framtidig kundebehov.

Holdeplasstruktur

Det ble i 2015 og 2016 laget to rapporter om holdeplasstrukturen i Buskerudbyen. Vedtak fattet i Hovedutvalget for samferdselssektoren (HUS) våren 2017 følger i store trekk opp anbefalinger fra Brakar. Anbefalt avstand mellom holdeplasser ved fremtidige endringer og planlegging skal være maks 500 meter. Brakar har i 2017 startet arbeidet med å følge opp vedtaket i HUS.

Fremkommelighet

Brakar jobber tett med kommuner og Statens vegvesen om bedre fremkommelighet og infrastruktur for buss. Raskere fremføring av bussen for å gi kortere reisetid er også i tråd med politiske mål om et mer attraktivt kollektivtilbud.

Vinteren 2017 ble det gjort en utredning om bussfremkommeligheten på de prioriterte strekningene i Drammen (Bragernes torg til Amtmannsvingen / Vinnes / Rundtom / kryss Konnerudgata Prof. Smiths alle). Utredningen viste at det er relativt store bussforsinkelser i Drammen og at det er flere strekninger som bør ha kollektivprioritering. Utredningen så også på kapasitet på terminalene. Flere av terminalene har kapasitetsproblemer alt i dagens situasjon. Forbedringer av busstilbudet, spesielt i Buskerudbypakke2, vil bidra til at problemene vil vedvare eller forverres.

Det er i hovedsak de største terminalene Drammen busstasjon, Bragernes torg og Strømsø torg som vil få de største utfordringene.

En sammenligning av reisetidskomponenter med gjennomsnittet for Ruter viste at oppholdstid ved stoppested utgjør en høyere andel av reisetida i Drammen. Derfor ble det sommeren 2017 anskaffet et system for automatisk passasjertelling på bybussene i Drammen. Fra september ble det da mulig, for de som har forhåndskjøpt mobilbillett, å gå på bussen via bakdørene. Dette var et tiltak for å få ned oppholdstida på holdeplass.

Nytt nattbusstilbud til Kniveåsen

Brakar tok over drift av nattbusstilbudet natt til lørdag og søndag til Konnerud og Mjøndalen ved inngåelse av bruttokontrakt med Nettbuss i 2011. Dette busstilbudet drives uten offentlig støtte fra fylkeskommunen og har derfor egne priser.

Høsten 2017 valgte Brakar å utvide og gi innbyggerne i bydelen Tangen/Åskollen i Drammen et nattbusstilbud i helgene. Bydelen har rundt 7 000 innbyggere og ligger relativt langt fra sentrum. Beboerne er dermed i stor grad avhengig av personbil og drosje sent i helgene. Et nattbusstilbud har vært etterspurt i lengre tid. Tilbudet ble godt tatt imot, og hadde tilstrekkelig kundegrunnlag i løpet av de første månedene høsten 2017. Tilbudet skal evalueres sommer 2018.

Matebuss til Lier stasjon

På oppdrag fra Buskerudbysamarbeidet har Brakar i løpet av 2017 utredet behovet for matebuss til Lier stasjon. Analysen ble gjennomført med bistand fra Norconsult AS.

Lier kommune har stor utpendling, og de fleste som reiser kollektivt reiser med tog

fra Lier stasjon. En stor andel kjører bil til stasjonen og kapasiteten på stasjonen er sprengt. Lier kommune ønsker derfor at det bedre tilrettelegges for kollektivreise til stasjonen.

Rapporten anbefaler ikke å opprette matebuss til Lier stasjon basert på følgende punkter:

- Spredt arealbruk i kommunen.
- Liten vilje til å betale for kollektivtrafikk vs. billig parkering.
- Ikke samfunnsøkonomisk lønnsomt.

Rapporten ble overlevert Buskerud fylkeskommune høsten 2017

Buskerudbypakke 2

Brakar har i 2017 bidratt i arbeidet med justert Buskerudbypakke 2 gjennom deltagelse i arbeidsgrupper, faggrupper og fagråd.

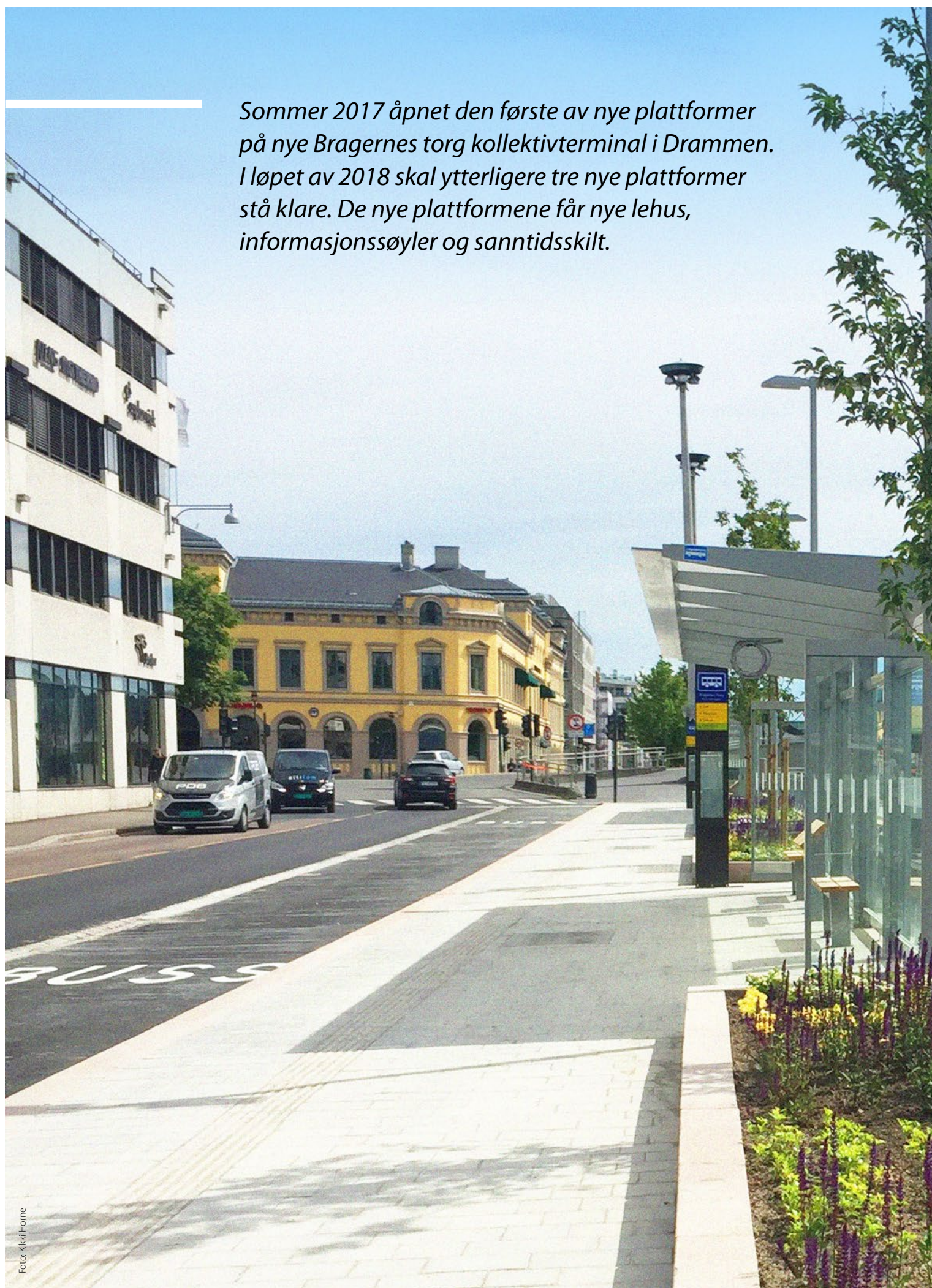
Trygt hjem for en 50-lapp

Dette tilbudet som gir unge mellom 19 og 24 et billig nattilbud hjem i helgene har eksistert i Hønefoss, Ål og Sætre. Tilbudet er benyttet i liten grad og ble avviklet ved utgangen av 2017. Brakar vil som erstatning etablere et bestillingstilbud tilsvarende Brakar Fleks på Hønefoss, Ål og Sætre. Det vil gi et nattilbud til alle aldersgrupper, ikke bare ungdom.

Universell utforming

Brakar jobber for å skape gode løsninger for de som opplever kollektivtilbudet som lite tilgjengelig pga. fysiske eller psykisk handicap. Brakar er med i «Nettverk for universell utforming i regional og lokal kollektivtrafikk», et nasjonalt nettverk med to konferanser i løpet av året. Brakar deltok på én. Det har også vært et samarbeid med Blindeforbundet for å tilrettelegge på nye elektriske busser.

Sommer 2017 åpnet den første av nye plattformer på nye Bragernes torg kollektivterminal i Drammen. I løpet av 2018 skal ytterligere tre nye plattformer stå klare. De nye plattformene får nye lehus, informasjonssøyler og sanntidsskilt.

Skoleskyss

I henhold til leveranseavtale med Buskerud fylkeskommune skal Brakar sørge for skoleskyss til skoleelever, i henhold til gjeldende regler og forskrifter, samt regler for skoleskyss i Buskerud. Fra skoleåret 2016/2017 gjelder nærskeleprinsippet som gjelder ved inntak for videregående skoler.

Skolestart 2017 ble en utfordring for Brakar, spesielt i for hold til nye drosjeleverandører i flere kommuner. Skoleskyssteamet er i løpet av året forsterket med én ansatt. Senhøsten 2017 har det blitt jobbet med å optimalisere bruken av saksbehandlersystem for skoleskyss. Høsten 2017 ble systemet også tatt i bruk av de videregående skoler i fylket, og elektroniske kort ble innført også for disse elevene.

Brakar administrerer skoleskyss for 9 250 elever, fordelt på henholdsvis 1 250 videregående elver og 8 000 elever i grunnskolen. Det utføres skoleskyss i samtlige kommuner i fylket. Drammen, Kongsberg og Ringerike er de tre kommunene med flest skysselever.

Brakar deltar i Skoleskyssforum i regi av Kollektivtrafikkforeningen. Forumet har samlinger to ganger per år.

Samarbeid skoler/skoleskyss

Fornøyde skoler, foresatte og elever er viktig for Brakar. I løpet av året er det gjennomført regionale møter med de videregående skolene. Deltakere på møtene var ledelsen ved den enkelte skole, representanter fra

elevråd og Brakars transportører. Det er også utviklet flere samarbeidsmøter med kommuner og skoler for å drøfte spørsmål om skyss, samt finne løsninger på utfordringer i skoletransportene.

Brakar har også arrangert flere kurs i saksbehandlersystemet for skoleskyss for både grunnskoleansatte og ansatte ved videregående skoler.

Avtaler skoleskyss

Brakar har avtaler med følgende drosjeselskaper:

Drammen Taxi
Hurum og Røyken taxi
Ring Taxi
Geilo Taxi
Geilo Turbusser
Viken Taxi
Norgestaxi
Kjell Gullingsrud
Oslo Taxibuss
Hønefoss Taxi
Drosjene i Krødsherad

Bragermes torg		Avgang	Perrong
		Nå	A
24	Konnerud skole	1 min	B
4	Kniveåsen	2 min	C
3	Liejordet	4 min	A
25	Gulskogen	5 min	C
5	Vinnes	5 min	C
101	Holksund via Høyås	5 min	C
21	Tolerud	5 min	A
3	Fjell	5 min	B
71	Drammen	6 min	B
51	Drammen busstasjon	8 min	B
63	Syiling	9 min	D
22	Konnerud - Andorsrud	10:00	A

NÆRINGS LIV

**GRØNT
VALG**

Brakar kan hjelpe næringslivet å ta grønne valg. Vi kan levere informasjonssystemer og avtaler med bedrifter som gjør det mulig å tilrettelegge for at de ansatte reiser kollektivt. Det frigjør både arealer og kapital som i dag brukes på parkeringsplasser.

Bedre tjenester til våre kunder

Dagens kollektivkunder har store forventninger til oss. Når de går ut døren om morgenen vil de ha oppdatert informasjon om trafikken, hvor lenge de må vente og hvor lang tid det tar dit de skal. De vil også gjerne har oversikt over alle reisevalg og forventer at alle tjenester skal være integrerte og sømløse.

Bedre informasjon ved forsinkelser i trafikken

Den største forbedringen Brakar har gjort siste år er innføring av sanntidssystem (SIS) på alle busser i Buskerudbyområdet. Innføringen av SIS er, i likhet med en tidligere pilot på noen linjer i Drammen, finansiert av belønningsmidler fra Buskerudbysamarbeidet.

SIS er installert på 100 busser. Ved utgangen av året var det montert opp sanntidstavler på holdeplasser og terminaler, og flere skilt skal monteres utover i 2018. Det nye sanntidssystemet har et brukergrensesnitt som gjør det mulig for Brakar å sende ut oppdaterte avviksmeldinger på skilt på holdeplass og om bord i buss. Denne informasjonen skal også ut i appen Brakar Reise og reiseplanlegger på brakar.no. Dette krever imidlertid at Entur, som nå forvalter rutedata for hele landet, kan levere informasjon fra SIS. Dette skal være på plass vinter 2018.

Brakar ønsker også å gi kunder mulighet til å få avviksmeldinger på sms eller abonnere på meldinger på sin linje. Informasjonen kan også publiseres i gratis tjenester som Google Maps og liknende tjenester.

Bedre informasjon på holdeplasser

Brakar har de siste årene jobbet for å forbedre informasjonen på holdeplasser og kollektivterminaler. Belønningsmidler fra Buskerudbyen har finansiert et system for trafikantinformasjonsdesign, og Brakar

har også mottatt belønningsmidler til å iverksette dette flere steder. I 2017 var det utviklingen av ny kollektivterminal på Bragernes torg som har vært fokus for dette arbeidet. Første nye plattform på Bragernes stod klar sommer 2017, og planlegging av de øvrige plattformene er underveis i samarbeid med Drammen kommune. Det ble også montert opp nye informasjonssøyler og en informasjonstavle på Hønefoss bussterminal. Sistnevnte er finansiert av Buskerud fylkeskommune.

Ny Brakar Billett – et offentlig-offentlig samarbeid

I april inngikk Agder Kollektivtrafikk, Brakar, Kolumbus, Ruter og Østfold Kollektivtrafikk en samarbeidsavtale om felles utvikling av mobil billettering. Hensikten er å bidra til en enklere og mer sømløs reise ved å på sikt kunne tilby kundene en samlet betalingsløsning. Samarbeidet omfatter etablering av en felles teknisk plattform for mobil billettløsning, som bygger på Ruters mobilbillett. Målet er å stimulere til at flere reiser med kollektivtransport, og en felles løsning skal gjøre det lettere for kundene å betale og reise sømløst innad, i og på tvers av flere regioner. Samarbeid om en teknisk plattform er avgjørende for gi kunden sømløs reise. Denne avtalen er derfor første skritt på veien mot felles mobilbillett.

Den nye appen vil avløse dagens Brakar Billett og lanseres vinter 2018.

Sømløs billettering med NSB og Ruter

I 2012 beregnet Brakar kostnadene ved å innføre felles pris- og sonesystem mot Oslo og Akershus. Forutsetningene er noe endret siden den gang, og Brakar har gjennomført et nytt prosjekt for å se hvordan sømløs billettering kan oppnås med dagens pris- og sonesystem. Brakars forslag til sømløs billettering ble lagt frem for Hovedutvalget for samferdselssektoren i juni 2017. Det ble ikke bevilget penger til å gjennomføre sømløs billettering ved budsjettbehandling høsten 2017, men tiltaket ligger i alle tiltakspakker for Buskerudbypakke 2.

I april inngikk
Agder Kollektivtrafikk, Brakar, Kolumbus,
Ruter og Østfold Kollektivtrafikk
en samarbeidsavtale om felles utvikling
av mobil billettering.

Bedre rutedata

En av Brakars store oppgaver er å opprette, publisere og vedlikeholde rutedata. Både ruteplanleggerne på trafikkutviklingsavdelingen og de ansatte på IT-avdelingen er involvert i dette. Dataene eksporteres til **Entur** som ble opprettet i 2016.

Entur er 100 prosent eid av Samferdselsdepartementet og samler inn rutedata fra alle kollektivselskap i Norge. Entur gjør alle disse data offentlig tilgjengelig for alle som vil bruke reisedata i sine tjenester. Gjennom 2017 har Brakar brukt mye tid på å innføre nytt format for rutedata, NetEX, som der formatet Entur ønsker å benytte fremover.

Entur lanserer sin nye nasjonal reiseplanlegger vinter 2018.

**Automatisk passasjertelling:
vi åpner dørene bak.**

Fremkommelighet er Brakars største utfordring. Bussene står i samme kø som bilene og kan dermed ikke konkurrere på kjøretid. Uansett om Brakar jobber kontinuerlig mot veimyndigheter og politisk nivå for å skaffe bussen prioritering i trafikken, er det også tiltak Brakar selv kan iverksette for å redusere kjøretid. Å få kunden raskere om bord er en av disse. Brakar monterte derfor utstyr for automatisk telling i alle bybusser i Drammen hvor forsinkelsene er størst. Dermed ble det mulig å åpne dørene bak for alle med forhåndskjøpt billett på mobil. Ordningen er blitt godt mottatt blant kundene, men har fått litt blandende tilbakemelding

fra sjåførene. Brakar skal evaluere tiltaket vinter 2018.

Billettssystem

Brakar billettssystem er levert av Vix og er system TP 5000. Systemet og billettmaskinene ble kjøpt inn av Buskerud fylkeskommune i 2004, og savner etter hvert funksjonalitet som dagens kunder forventer.

Regionsreformen, med sammen slåing av Akershus, Buskerud og Østfold, gjør at Brakar avventer større investeringer i ny teknologi, og ser på muligheter for å fornye dagens billettssystem ved f.eks. samarbeid med andre kollektivselskaper.

Kundetilfredshet

Brakar gjennomfører rundt 4 000 kundeintervjuer hvert år og måler tilfredshet på en rekke punkter. Busselskapene som kjører på oppdrag for oss får bonus/malus utfra et målt 0-nivå ved kontraktsstart. Det er utbetalt bonus til busselskapene hvert år siden målingene startet.

88 prosent av våre kunder sa de var godt fornøyd eller ganske godt fornøyd med bussreisen sin i 2017. Dette er en nedgang på tre prosent fra 2016. Forsinkelser er hovedgrunnen til misnøye blant kundene. 43 prosent av de spurte i 2017 svarte at dette var hovedårsaken til at de er misfornøyd med busstilbudet.

Brakar byttet system for markedsundersøkelser ved oppstart på tredje kvartal i år. Dette innebar også en endring i metodikk ved at mobiltelefoner ble tatt i bruk ved innsamling. Kundene kan svare senere ved at de får tilsendt en lenke på SMS.

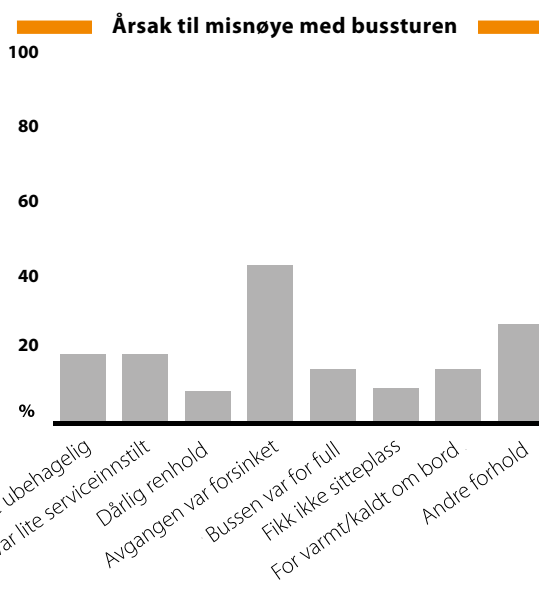
Erfaring fra tidligere viser at tilfredsheten blir lavere desto lenger vekk vi fjerner oss fra kunden i intervjusituasjonen. Hele 75 prosent av kundene valgte å svare per telefon.

Kundehenvendelser

Brakar har mottatt rundt 8 200 skriftlige henvendelser av forskjellige typer i 2017. Alle henvendelser blir besvart. I tillegg kommer en rekke besvarelser i sosiale medier.

Skriftlige henvendelser pr. type i %

Område	2014	2015	2016	2017
Klage på sjåfør	23,5	10,5	10,5	9,0
Klage på rutetilbud	29,5	6,3	5	3,4
Klage på informasjon	15,5	4,3	2,2	1,5
Klage forsinkelse	12	7	6,5	5,2
Klage frakjøring	11	4,7	5,5	5,6
Klage kjørestil	5,5	1,9	1,4	1,7
Klage på kjøretøy	5	2,5	2,2	1,3
Klage på full buss	1	0,5	1	0,6
Klage på kundesenter	1	0,4	0,2	0,1
Klage på rasisme	0,1	0	0,03	0
Klage på Brakar Billett			10	4,0
Klage på pris			0,5	1,4
Ruteopplysning	10	16,5	17,3	15,4
Spørsmål om salgskanaler/kort		14,4	7,9	9,0
Spørsmål priser og billetter	10,7	16	15,3	15,4
Hittegods	25	15	13,8	11,6
Positive tilbakemeldinger			1	1,0

Markedstiltak

«Åpne dører» på bybussene i Drammen ble godt tatt imot av kundene våre.

Raw Air Vikersund

Hvert år busser store mengder publikum til Vikersundbakken for å se rekordlange skisnev. Brakar er tilstede som sponsor, men med mål om å bidra til en god publikumsopplevelse. I 2017 laget vi et lounge-område for den yngste målgruppen med servering og mulighet for å lade mobilen.

FIS World Cup Sprint

Et av vinterens store «happenings» i Drammen er den årlige World Cup-sprinten. I 2017 var Brakar med og skapte stemning i løypa. Vår smørebod med Brakar-maskoter var spesielt populære under barneskirennene dagen før selve sprinten.

Drammen Elvefestival

Når Drammens sentrum fylles til brisepunktet under Elvefestivalen er det utfordrende å være synlig i folkehavet. Sammen med 17. mai er dette de travleste kollektivdagene i året. Brakar bestemte seg derfor for å tilby nye måter å reise på, og satte opp sykkelstrosjer som enkelt fraktet folk rundt i byen.

Nytt nattbusstilbud: Vann til folket!

For å markere nytt nattbusstilbud til Kniveåsen i Drammen tok vi turen ut på

nattestid med litt friskt vann til folk på vei hjem fra byen. Det var et populært tiltak blant alle som trengte en liten oppkvikker på vei hjem.

Belteforlenger

Vi får av og til henvendelser fra folk som av en eller annen grunn sliter med lengden på setebeltene i bussen. Det bestemte vi oss for å gjøre noe med og bestilte en haug med belteforlengere til de som trenger. Det ble populært, og mange henvendte seg for å få en.

Bragernes torg

Bragernes torg er fylkets travleste kollektivterminal med 20 000 påstigninger hver uke. I 2017 startet Drammen kommune arbeidet med å lage en helt ny terminal. Dette betyr midlertidige holdeplasser i opp mot ett år, og det ble lagt ned en stor jobb for å gi kundene god informasjon når endringene skjedde. Ny terminal skal stå klar høsten 2018.

Næringslivets dag i Drammen

Drammen Næringslivsforening arrangerer Næringslivets dag hvert år. Brakar var med i 2017 for å vise bedrifter hvordan man kan tilrettelegge for økt kollektivbruk ved å gi de ansatte sanntidsinformasjon rett inn i intranett, på skjermer, mobil osv.

EV Summit

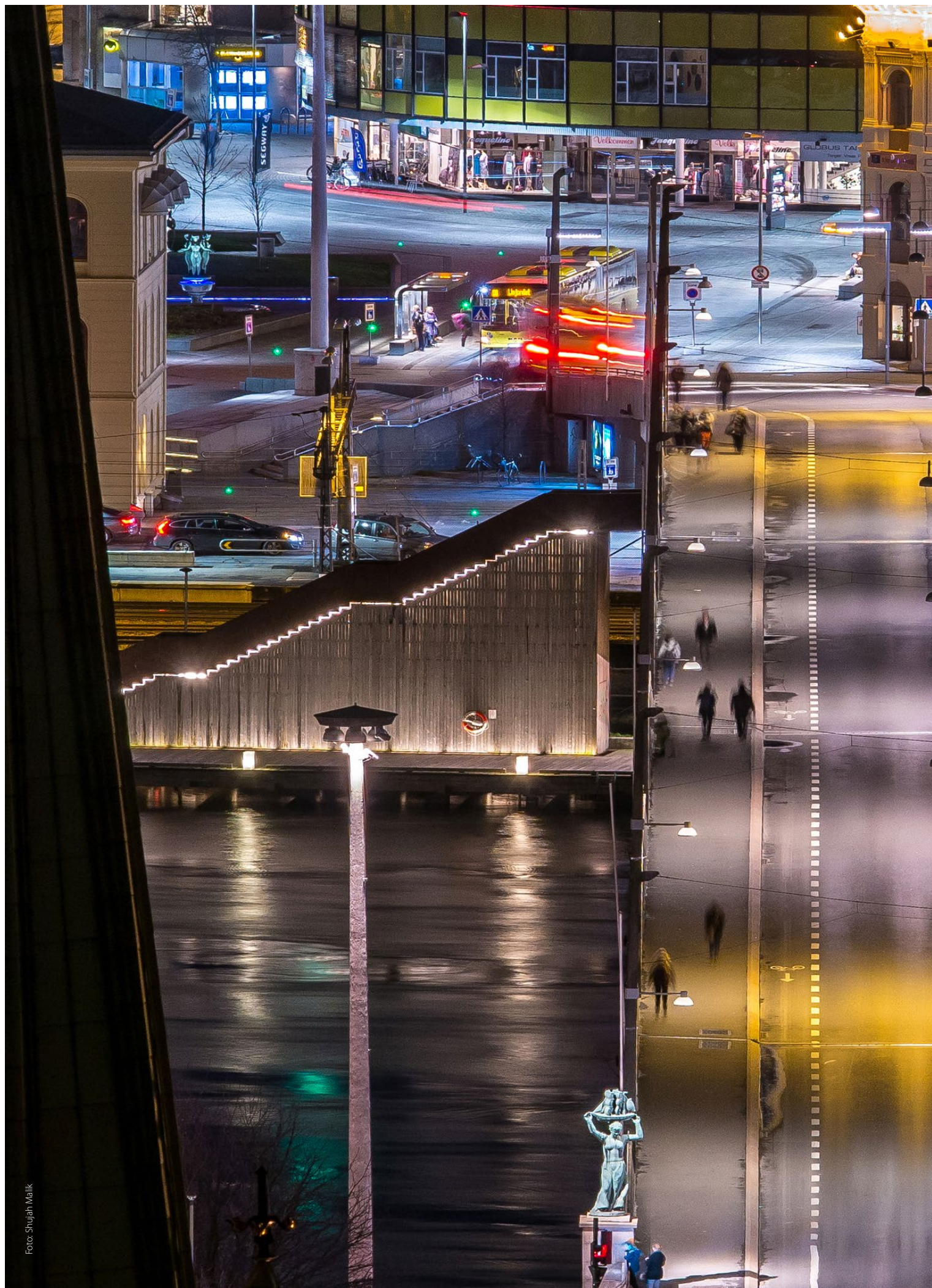
Tidenes aller første nordiske Electric Vehicle Summit gikk av stabelen i Drammen vinter 2017. Brakar var, som eneste kollektivselskap, tilstede. Administrerende direktør Terje Sundfjord holdt innlegg om Brakars innføring av elektriske busser, og mange tok turen innom Brakars stand for å høre om anskaffelse av busser og ladeinfrastruktur.

Røykenbadet

Nytt kommunalt bad stod klart i Røyken vinter 2017. Røyken kommune valgte å finansiere busstilbud til badet, og Brakar støttet opp med annonsering av tilbudet i en ganske lang oppstartsfase.

Gå-på-bak

I september åpnet Brakar dørene bak for kunde med gyldig mobilbillett. Det var viktig å ut gi informasjon om dette til alle for å få god effekt av tiltaket. Vi rullet ut den røde løperen for våre mobilbillett-kunder og sendte ut noen hyggelige, og litt utradisjonelle kundeveiledere, for å opplyse om nyheten.

GRØNT VALG

Befolkningsvekst i byer og tettsteder fører til press på arealer og infrastruktur. Samtidig vil innbyggerne ha urbane områder med grønne kvaliteter, attraktive byrom og møteplasser. Flere kollektivreiser og redusert veitrafikk vil gi gevinst på mange områder: støy, forurensning, arealbruk, helse og handel.

1 2 3 4

5 6 7 8

9 0 + -

% / =

ÅRSREGNSKAP 2017

Årsberetning

Årsregnskap

- Resultatregnskap
- Balanse
- Kontantstrømoppstilling
- Noter
- Revisjonsberetning

ÅRSBERETNING 2017 – BRAKAR AS

Virksomheten

Brakar AS er administrasjonsselskap for kollektivtrafikken i Buskerud. Selskapet er heleid av Buskerud fylkeskommune.

Selskapets formål er å tilrettelegge for og tilby kollektiv persontransport og skoleskyss, gi informasjon til befolkningen om tilbudet og yte tjenester relatert til dette. Selskapet skal primært ikke selv utføre rutetrafikk, men kjøpe slike tjenester fra eksterne tjenesteleverandører. Selskapet står fritt til å organisere deler av sin virksomhet i egne resultatenheter/selskaper.

Målsettingen for selskapet er å tilby innbyggerne et velfungerende og kostnadseffektivt kollektivtilbud internt i fylket og mellom fylket, naboregioner og kommuner. Det er et mål å arbeide langsiktig for å utvide samarbeidet spesielt mot hovedstadsområdet.

I tillegg er selskapets målsetting å utføre lovpålagte skyssoppgaver på en formålstjenlig måte.

Selskapet skal være et viktig virkemiddel for å sikre en miljøvennlig transport. Selskapet skal ikke ha overskudd som formål og skal ikke utbetale utbytte til eierne.

Selskapet har sine kontorer i Bragernes torg 1 i Drammen.

Selskapets utvikling, resultat og fortsatt drift

Selskapet hadde i 2017 driftsinntekter på 680,2 MNOK mot 654,2 MNOK i 2016. Driftsresultat var på 5,1 MNOK i 2017 mot 5,5 MNOK i 2016. Etter finansposter ble selskapets årsresultat for 2017 på 6,8 MNOK mot 6 MNOK i 2016.

Det var 15 millioner kollektivreiser i Buskerud i 2017

Antall registrerte reiser på Brakars linjer var 11,9 millioner. Det er en økning på ca 435 000 reiser fra 2016 og utgjør en vekst på 3,8 prosent. I Buskerudbyområdet økte antall reiser i Brakars billettsystem med 4,9 prosent.

Antall togreiser i Buskerud har økt med to prosent fra 2016. Det ble gjennomført rundt 2,9 millioner togreiser i 2017, mot 2,8 millioner reiser i 2016.

Generell tilfredshet med kollektivtilbudet i Buskerud blant Brakars kunder har sunket fra 68 til 59 prosent. Tilfredshet med siste tur er redusert fra 91 til 88 prosent.

Styret bekrefter at forutsetningen om fortsatt drift er til stede. Etter styrets oppfatning gir årsregnskapet et rettviseende bilde av utvikling og resultat av foretakets virksomhet og dets stilling pr 31.12.2017.

Fylkeskommunen har bevilget et ekstra tilskudd til selskapet i 2017, som skal benyttes til definerte formål. Det skal satses mer på kollektivtrafikk, og ny teknologi skal innføres. For 2017 har de ekstramidlene blant annet blitt benyttet til økning av tilbudsomfang, bedring av informasjon på holdeplasser og arbeid med system for å få kontantfrie busser.

Det har ikke inntrådt forhold etter regnskapsårets utgang som er av betydning ved bedømmelsen av selskapets stilling.

Styrets arbeid

Det ble i 2017 avholdt 9 styremøter samt ett styreseminar.

Finansiell risiko

Selskapet er eksponert for finansiell risiko på ulike områder. Finansieringsmodell og markedssituasjon utgjør en finansiell risiko, men denne blir likevel ikke vurdert som betydelig. Styret anser at selskapets egenkapital er lav tatt i betraktning det omfang virksomheten har.

Styret påpeker at selskapet trenger en stabil og langsiktig finansiering, og det er behov for en betydelig økning i de rammene selskapet får fremover for å kunne levere i henhold til forventningene om å ta veksten i personbiltrafikk i byområder og tettsteder med sykkel, gange og kollektivtrafikk, og overholde klimaforpliktelsene Norge har underskrevet i Paris-avtalen gjennom å redusere utslipp fra transportsektoren.

Selskapet mottok i mai 2015 varsel om etterberegning av utgående merverdiavgift på det årlige rammetilskuddet fra Buskerud fylkeskommune for perioden 2010 til 2014. Kravet utgjorde basert på varsel fra Skatt sør i størrelsesorden MNOK 89. Endelig vedtak i saken ble avsagt 1. februar 2017 hvor Skatt sør i det alt vesentligste fastholdt kravet. Styret i Brakar AS er uenig i den rettsforståelse som Skatt sør legger til grunn for vedtaket.

De økonomiske konsekvensene av vedtaket er avhjulpet ved at Brakar har fakturert Buskerud fylkeskommune for utgående avgift i tråd med skattekontorets vedtak, samt at Skatt sør har ettergitt alle ilagte renter.

Buskerud fylkeskommune er innvilget kompensasjon for inngående merverdiavgift etter lov om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner og fylkeskommuner. Buskerud fylkeskommune har således ikke hatt noen økte kostnader forbundet med at Brakar AS har etterfakturert fylkeskommunen for utgående merverdiavgift i tråd med skattekontorets vedtak.

Styret er således på bakgrunn av de forhold det er redegjort for ovenfor, av den oppfatning at Skatt sør sitt vedtak ikke har vesentlige økonomiske konsekvenser for Brakar AS og uten betydning for forutsetningene for fortsatt drift.

Markedsrisiko

Selskapet er eksponert for markedsrisiko i form av endringer i etterspørselen etter kollektivtjenester. Risikoen vurderes som moderat til lav

Kredittrisiko

Risikoen for tap på fordringer vurderes som lav, da det er lite salg på kreditt. Det vurderes også at det er lav kredittrisiko knyttet til forskuddsbetalinger for kjøp av transporttjenester.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisikoen i selskapet vurderes som moderat, men selskapet opererer i perioder med lav likviditet. Det vurderes som lav risiko knyttet til rentenivå og valutasvingninger. Ved avslutningen av regnskapsåret er likviditetssituasjonen meget god, vesentlig på grunn av positiv kontantstrøm knyttet til avslutning av sak med Skatt sør. Det vises nærmere til kontantstrømoppstillingen

Forsknings- og utviklingskostnader

Selskapet har ikke hatt kostnader til forsknings- og utviklingsaktiviteter i 2017.

Arbeidsmiljø

Arbeidsmiljøet vurderes som tilfredsstillende etter gjennomført medarbeidertilfredshetsundersøkelse i 2017.

Ved årets utgang var det 33 ansatte i selskapet, som til sammen utgjorde 28,2 årsverk. Sykefraværet i 2017 var på 7,9 %. Det har ikke blitt rapportert om skader eller ulykker på arbeidsplassen i 2017. Det ikke er iverksatt noen spesielle tiltak i regnskapsåret 2017.

Likestilling

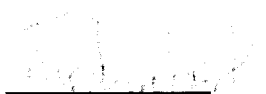
Selskapet har som mål å være en arbeidsplass med full likestilling mellom kvinner og menn. I selskapets ledergruppe er det 3 menn og 2 kvinner. Selskapets styre består av 3 menn og 2 kvinner.

Ytre miljø

Selskapets administrative funksjoner påvirker ikke det ytre miljø utover hva som er vanlig i tilsvarende virksomheter.

9. ÅRSREGNSKAP 2015

Drammen 19. Mars 2018

Ragnar Thor Grundtvig Søegaard
StyrelederGerd Barth Thorsby
Styrets nestlederTore Kåss
StyremedlemLena Reitan
StyremedlemJan Syrstad
StyremedlemTerje Sundfjord
Adm. direktør

Brakar AS

Resultatregnskap

Driftsinntekter og driftskostnader	Note	2017	2016
Salgs- og driftsinntekt	2	680 185 686	654 204 345
Sum driftsinntekter		680 185 686	654 204 345
Varekostnad	2	606 136 119	605 148 459
Lønnskostnad	3	22 808 527	22 837 197
Avskrivning av driftsmidler og immaterielle eiendeler		2 655 884	3 034 365
Annen driftskostnad	3, 13	43 468 593	17 710 801
Sum driftskostnader		675 069 123	648 730 822
Driftsresultat		5 116 563	5 473 523
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen finansinntekt	5	1 724 411	1 238 666
Annen finanskostnad	5	-675	-654 184
Resultat av finansposter		1 723 736	584 482
Resultat før skattekostnad		6 840 299	6 058 005
Skattekostnad		0	0
Årsresultat		6 840 299	6 058 005
Overføringer			
Avsatt til annen egenkapital	12	6 840 299	6 058 005
Sum overføringer		6 840 299	6 058 005

Brakar AS

Balanse

Eiendeler	Note	2017	2016
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler			
Programvare ol.	6	2 156 185	887 672
Sum immaterielle eiendeler		2 156 185	887 672
Varige driftsmidler			
Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	7	9 508 183	2 824 457
Sum varige driftsmidler		9 508 183	2 824 457
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler		0	288 880
Sum finansielle anleggsmidler		0	288 880
Sum anleggsmidler		11 664 368	4 001 009
Omløpsmidler			
Lager av varer	8	1 142 763	671 228
Fordringer			
Kundefordringer		25 463 613	5 263 867
Andre kortsiktige fordringer		9 836 155	88 013 109
Sum fordringer		35 299 768	93 276 976
Bankinnskudd og kontanter	10	93 912 924	24 303 849
Sum omløpsmidler		130 355 455	118 252 053
Sum eiendeler		142 019 823	122 253 062

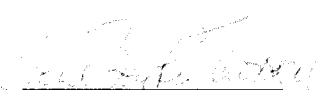
Brakar AS

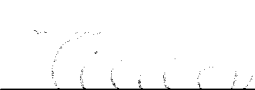
Balanse

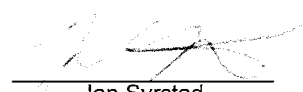
Egenkapital og gjeld	Note	2017	2016
Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Aksjekapital	11	10 000 000	10 000 000
Sum innskutt egenkapital		10 000 000	10 000 000
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	12	10 450 492	3 610 193
Sum opptjent egenkapital		10 450 492	3 610 193
Sum egenkapital		20 450 492	13 610 193
Gjeld			
Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	4	6 785 670	6 107 382
Sum avsetning for forpliktelser		6 785 670	6 107 382
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		51 211 895	50 554 572
Skyldig offentlige avgifter		3 587 033	1 614 905
Annen kortsiktig gjeld	9	59 984 733	50 366 010
Sum kortsiktig gjeld		114 783 661	102 535 487
Sum gjeld		121 569 331	108 642 869
Sum egenkapital og gjeld		142 019 823	122 253 062

Drammen, 19.03.2018

Ragnar Thor Grundtvig Sjøegaard
styreleder

Gerd Barth Thorsby
styrets nestleder

Tore Kåss
styremedlem

Jan Syrstad
styremedlem

Lena Marie Reitan
styremedlem

Terje Sundfjød
administrerende direktør

Brakar AS

Kontantstrømoppstilling

	2017	2016
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		
Resultat før skattekostnad	6 840 299	6 058 005
Periodens betalte skatt	0	0
Ordinære avskrivninger	2 677 162	3 034 365
Endring i varelager	-471 535	168 251
Endring i kundefordringer	-26 758 371	5 190 744
Endring i leverandørgjeld	657 323	22 587
Forskjell mellom kostnadsført pensjon og inn-/utbealinger	678 288	744 497
Poster klassifisert som investerings- / finansieringsaktiviteter	-11 120	0
Endring i andre tidsavgrensningsposter	* 96 326 430	-18 441 530
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	<u>79 938 476</u>	<u>-3 223 081</u>
Kontantstrøm fra investeringaktiviteter		
Utbetalinger ved kjøp av driftsmidler	-10 629 401	-1 670 949
Innbealinger ved salg av aksjer og andeler i andre foretak	300 000	
Netto kontantstrøm fra investeringaktiviteter	<u>-10 329 401</u>	<u>-1 670 949</u>
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	<u>0</u>	<u>0</u>
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	69 609 075	-4 894 030
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter 01.01.	24 303 848	29 197 878
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter 31.12.	<u>93 912 924</u>	<u>24 303 848</u>

* Endring tidsavgrensning består av følgende:

Kr. 82 886 991 i til gode merverdiavgift 2016 i henhold til innsendte terminoppgaver som ikke var anvist til utbetaling av avgiftsmyndighetene. For nærmere informasjon, se noter i årsregnskapet for 2016.

Kr. 13 439 439 gjelder endring skyldige offentlige avgifter, annen kortsiktig gjeld og andre kortsiktige fordringer.

Brakar AS

Noter 2017

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk.

Salgs og driftsinntekter

Selskapet mottar driftstilskudd fra Buskerud Fylkeskommune etter inngått leveranseavtale. Inntektsføringen skjer etter avtalemessig opptjening. Selskapet mottar i tillegg refusjon for leverte skoleskysstjenester. Selskapets salgsinntekter stammer fra salg av busskort og bussbilletter. Inntektsføring skjer når tjenesten er levert.

Finansinntekter

Renteinntekter inntektsføres etter hvert som de opptjenes.

Offentlige tilskudd

Tilskuddet resultatføres samtidig med den inntekten det skal øke eller den kostnaden det skal redusere. Tilskuddet føres brutto i regnskapet. Ved investerings-tilskudd bokføres eiendelen til brutto anskaffelseskost uavhengig av tilskuddet og avskrives over den økonomiske levetiden. Tilskuddet behandles som utsatt inntektsføring og resultatføres som en korreksjonspost til avskrivningene i takt med avskrivningsperioden.

Skatt

Selskapet har fått invilget sin søknad om skattefritak for sin virksomhet. Selskapet har ikke overskudd som formål og kan ikke utbetale utbytte til aksjonærene.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Varelager

Varelager regnskapsføres til det laveste av anskaffelseskost eller netto salgspris. Netto salgspris er estimert salgspris ved ordinær drift etter fradrag for beregnede nødvendige utgifter for gjennomføring av salget. Anskaffelseskost tilordnes ved bruk av FIFO-metoden og inkluderer utgifter påløpt ved anskaffelse av varene og kostnader for å bringe varene til nåværende tilstand og plassering.

Brakar AS**Noter 2017****Note 1 Regnskapsprinsipper forts.***Varige driftsmidler*

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets forventede levetid. Vesentlige driftsmidler som består av betydelige komponenter med ulik levetid er dekomponert med ulik avskrivningstid for de ulike komponentene. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Dersom gjenvinnbart beløp av driftsmiddelet er lavere enn balanseført verdi foretas nedskrivning til gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk. Verdi i bruk er nåverdien av de fremtidige kontantstrømmene som eiendelen vil generere.

Immaterielle eiendeler

Utgifter til utvikling balanseføres i den grad det kan identifiseres en fremtidig økonomisk fordel knyttet til utvikling av en identifiserbar immateriell eiendel og utgiftene kan måles pålitelig. I motsatt fall kostnadsføres slike utgifter løpende. Balanseført utvikling avskrives lineært over økonomisk levetid.

Pensjoner

Ytelsesbaserte pensjonsordninger vurderes til nåverdien av de fremtidige pensjonsytelser som regnskapsmessig anses opptjent på balansedagen. Pensjonsmidler vurderes til virkelig verdi. Endring i ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser som skyldes endringer i pensjonsplaner, fordeles over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid.

Akkumulert virkning av estimatendringer og endringer i finansielle og aktuarielle forutsetninger (aktuarielle gevinster og tap) under 10 % av det som er størst av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene ved begynnelsen av året innregnes ikke. Når den akkumulerte virkningen er over 10 %-grensen ved årets begynnelse, resultatføres det overskytende over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid. Periodens netto pensjonskostnad klassifiseres som lønns- og personalkostnader.

Ved innskuddsplaner betaler selskapet innskudd til et forsikringsselskap. Selskapet har ingen ytterligere betalingsforpliktelse etter at innskuddene er betalt. Innskuddene klassifiseres som lønns- og personalkostnader. Eventuelle forskuddsbetalte innskudd balanseføres som eiendel (pensjonsmidler) i den grad innskuddet kan refunderes eller redusere framtidige innbetalinger.

Bruk av estimer

Ledelsen har brukt estimer og forutsetninger som har påvirket resultatregnskapet og verdsettelsen av eiendeler og gjeld, samt usikre eiendeler og forpliktelser på balansedagen under utarbeidelsen av årsregnskapet i henhold til god regnskapsskikk.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer.

Brakar AS

Noter 2017

Note 2 Salg, driftsinntekter og varekostnader

Pr. virksomhetsområde	2017	2016
Rammetilskudd fra Buskerud Fylkeskommune	384 498 000	363 197 741
Salg av busskort og billetter	191 556 890	181 371 006
Andre inntekter	7 295 105	9 542 329
Refusjon transport	65 744 572	63 835 875
Annen driftsinntekt - leieinntekt	743 832	892 314
Annen driftsinntekt - reklameinntekt	959 567	1 430 772
Buskerudbymidler	29 387 720	33 934 708
Sum	680 185 686	654 204 745
Varekostnader:		
Kjøp transporttjenester buss	530 456 515	526 884 945
Spesialskyss skole	75 679 604	78 263 514
Sum	606 136 119	605 148 459

Note 3 Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte og godtgjørelse til revisor

Lønnskostnader	2017	2016
Lønninger	16 779 923	16 838 223
Arbeidsgiveravgift	2 317 691	2 738 301
Pensjonskostnader	3 141 532	2 677 789
Andre ytelser	569 381	582 884
Sum	22 808 527	22 837 197

Antall sysselsatte årsverk	28,2	28,3
----------------------------	------	------

Ytelser til ledende personer	Daglig leder	Styret
Lønn	1 168 720	528 320
Pensjonsutgifter	23 297	0
Annen godtgjørelse	2 946	0

Ledende ansatte har ikke avtale om bonus eller aksjebasert/aksjeverdibasert godtgjørelse.

Det er ikke gitt lån/sikkerhetsstillelse til daglig leder, styreformann eller andre nærstående parter. Det er ingen enkelt lån/sikkerhetsstillelser som utgjør mer enn 5 % av selskapets egenkapital.

Selskapet er pliktig til å ha en tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon og selskapets ordning oppfyller kravene etter denne loven.

For selskapets ytelsesplaner vises det til note 4.

Godtgjørelse til revisor (eksl. Mva)	2017	2016
Lovpålagt revisjon	210 000	190 000
Attestasjonstjenester	0	0
Skatterådgivning	0	0
Andre tjenester	43 330	90 645
Sum honorar til revisor	253 330	280 645

Brakar AS

Noter 2017

Note 4 Pensjoner

Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i lov om obligatorisk tjenestepensjon.

Selskapet har pensjonsordninger som omfatter i alt 31 personer. Ordningene gir rett til definerte fremtidige ytelser. Disse er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelse på ytelsene fra folketrygden. Forpliktelsene er dekket gjennom et forsikringsselskap.

Antall personer omfattet av ordningen:	2017	2016
Aktive	28	27
Pensjonister	3	2
Totalt	31	29
Netto pensjonskostnad	2017	2016
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	2 621 903	2 722 795
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	463 159	414 935
Avkastning på pensjonsmidler	-437 951	-333 828
Resultatførte planavvik/estimatendringer	0	0
Arbeidsgiveravgift	388 217	410 416
Netto pensjonskostnad ytelsesordning	3 035 328	3 214 318
Kostnader ved AFP-ordning inkl. arb.g. avgift	106 204	106 851
Kostnader ved innskuddsordning inkl. arb.g. avgift	0	0
Sum netto pensjonskostnad	3 141 532	3 321 169
Netto pensjonsforpliktelse	2017	2016
Opptjente pensjonsforpliktelser 31.12	18 212 167	15 395 029
Beregnet effekt av fremtidig lønnsreg.	0	0
Beregnete pensjonsforpliktelser 31.12	18 212 167	15 395 029
Pensjonsmidler (til markedsverdi) 31.12	13 455 428	11 371 617
Ikke resultatført virkning av estimatavvik	802 460	893 569
Arbeidsgiveravgift	670 700	567 301
Netto pensjonsforpliktelse/-midler sikret ordning	6 229 899	5 484 282
Pensjonsforpliktelse tidligere daglig leder, finansiert over driften	555 771	623 100
Sum regnskapsførte pensjonsforpliktelser	6 785 670	6 107 382
Økonomiske forutsetninger:		
Diskonteringsrente	2,40 %	2,60 %
Forventet lønnsvekst	2,50 %	2,50 %
Forventet pensjonsøkning	1,48 %	1,48 %
Forventet G-regulering	2,25 %	2,25 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler	4,10 %	3,60 %
Forventet årlig avgang	0,00 %	0,00 %
Agasats	14,10 %	14,10 %
Levealder tariff	K2013	K2013

De aktuarmessige forutsetningene er basert på vanlige benyttede forutsetninger innen forsikring når det gjelder demografiske faktorer.

Brakar AS

Noter 2017

Note 5 Finansposter

	2017	2016
Finansinntekter		
Renteinntekter bank	1 705 689	1 238 666
Annen renteinntekt	18 722	0
Sum finansinntekter	1 724 411	1 238 666
Finanskostnader	2017	2016
Rentekostnad leverandører	675	-1 679
Rentekostnad skatt sør	0	655 863
Sum finanskostnader	675	654 184

Note 6 Immaterielle eiendeler

	Programvare og nettsider	Firmanavn	Sum
Immaterielle eiendeler			
Anskaffelseskost pr. 01.01	3 446 256	70 000	3 516 256
Tilgang kjøpte immaterielle eiendeler	2 019 207	0	2 019 207
Anskaffelseskost pr. 31.12	5 465 463	70 000	5 535 463
Akkumulerte avskrivninger pr. 31.12	-3 379 278	0	-3 379 278
Balanseført verdi pr. 31.12	2 086 185	70 000	2 156 185
Årets avskrivninger	750 694	0	750 694
Forventet økonomisk levetid	3 år		
Avskrivningsplan	Lineær	Ingen	

Brakar AS

Noter 2017

Note 7 Varige driftsmidler

	Inventar, maskiner og påkostning lokaler	Tekniske installasjoner	Kjøretøy og utstyr buss	Sum varige driftsmidler
Varige driftsmidler				
Anskaffelseskost pr. 01.01	2 604 587	785 260	4 513 829	7 903 676
Tilgang kjøpte driftsmidler	1 414 606	224 483	6 971 105	8 610 194
Anskaffelseskost pr. 31.12	4 019 193	1 009 743	11 484 934	16 513 870
Akkumulerte avskrivninger pr. 31.12	-2 307 762	-832 288	-3 844 359	-6 984 409
Balanseført verdi pr. 31.12	1 711 431	177 455	7 640 575	9 529 461
Årets avskrivninger	394 831	187 511	1 322 848	1 905 190
Forventet økonomisk levetid	3 år	3 år	3 år	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	

Note 8 Varer

	2017	2016
Innkjøpte reisekort for videresalg	1 142 763	671 228

Note 9 Annen kortsiktig gjeld

	2017	2016
Herav rest mottatte PRI midler ikke benyttet	25 608 465	13 508 497

Note 10 Bankinnskudd

	2017	2016
Bundne bankinnskudd		
Skattetrekksmidler	808 689	766 945

Note 11 Aksjekapital og aksjonærinformasjon

Aksjekapitalen består av:

	Antall	Pålydende	Aksjekapital
Ordinære aksjer	10 000 000	1	10 000 000

Oversikt over aksjonærene i selskapet pr 31.12:

	Ordinære aksjer	Eierandel	Stemme- andel
Buskerud Fylkeskommune	10 000 000	100 %	100 %

Brakar AS

Noter 2017

Note 12 Egenkapital

	Aksjekapital	Annen EK	Sum
Egenkapital pr. 01.01	10 000 000	3 610 193	13 610 193
Årets resultat	0	6 840 299	6 840 299
Egenkapital pr. 31.12	10 000 000	10 450 492	20 450 492

Note 13 Leieavtaler

Selskapet leier lokaler av Bragernes Torg 1 AS. Leie for 2017 utgjør kr. 1 940 874. Leiekontrakten løper frem til 30.06.2019 med mulighet for forlengelse i 2 år.

Selskapet leier også Drammen Busstasjon av Drammen Kommune. Årlig leie utgjør kr. 204 000. Leiekontrakt løper frem til 30.06.2021 med mulighet for forlengelse.

Selskapet leier et bussanlegg i Kobbervikdalen fra Dalen Næringspark AS. Årlig leie utgjør kr. 8 555 373. Leiekontrakt løper i 13 år med mulighet for 6 års forlengelse. Bussanlegget fremleies i sin helhet til Nettbuss Travel Drammen AS i 6 år med mulighet for 3 års forlengelse. Fremleie av anlegg inngår i nåværende transportavtale med Nettbuss Travel Drammen AS og eventuell ny operatør om 9 år plikter å tre inn i avtalen.

Selskapet leier bussanlegg i Nesbyen, Vikersund, Klokkearstua, Hokksund, Eggedal, Kongsberg, Ål og Kihlemoen for i alt kr. 6 559 745. Leiekontraktene er av ulik lengde og alle bussanleggene fremleies til transportører.

Note 14 Nærstående parter

Ytelser til ledende ansatte er omtalt i note 3.

Selskapet har en leveranseavtale med aksjonær Buskerud Fylkeskommune og rammetilskudd i tilknytning til denne avtale er omtalt i note 2.

Utover dette har selskapet ikke transaksjoner med nærstående parter.

Note 15 Fordringer og gjeld samt panstillelser

Selskapet har ikke fordringer som forfaller senere enn ett år etter balansedagen. Selskapet har ikke gjeld som forfaller senere enn fem år etter balansedagen.

Ingen del av selskapets gjeld er sikret ved pant.

RSM Norge AS

Filipstad Brygge 1, 0252 Oslo
Pb. 1312 Viken, 0112 Oslo
Org.nr: 982 316 588 MVA

T +47 23 11 42 00
F +47 23 11 42 01

www.rsmnorge.no

Til generalforsamlingen i Brakar AS

Uavhengig revisors beretning**Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet***Konklusjon*

Vi har revidert Brakar AS' årsregnskap som viser et overskudd på kr 6 840 299. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2017, resultatregnskap og kontantstrømpstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2017, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

THE POWER OF BEING UNDERSTOOD
AUDIT | TAX | CONSULTING

Medlem av Den Norske Revisorforening

RSM Norge AS is a member of the RSM network and trades as RSM. RSM is the trading name used by the members of the RSM network. Each member of the RSM network is an independent accounting and consulting firm which practices in its own right. The RSM network is not itself a separate legal entity in any jurisdiction.

Revisors beretning 2017 for Brakar AS

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

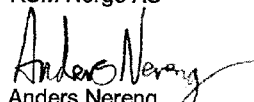
Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000

Revisors beretning 2017 for Brakar AS

«Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 19. mars 2018
RSM Norge AS

Anders Nereng
Statsautorisert revisor

